

Mai mult decât o expoziție

Un tren din 30 de tone de ceară, OZN-uri galbene și un tun care trage cu vopsea roșie în pereții Academiei Regale Britanice. Nu, nu a venit sfârșitul lumii, este doar expoziția sculptorului Anish Kapoor. De Diana-Florina Cosmin

Cu doi ani în urmă, în vara lui 2008, Galeria Națională de Artă din Londra găzduia o miniexpoziție pe tema... nodurilor. Camerele albe și înalte ale celebrului muzeu din Trafalgar Square erau invadate de noduri imense - pictate sau aievea - care exprimau, în chip stilizat, tendința oamenilor de a-și complica excesiv viețile. La vernisaj, artista britanică Alison Watt explica dedesubturile unei picturi cât doi pereți, înfățișând o draperie din mătase albă, innodată cu migală de mai multe ori. Nodurile reprezentau modurile în care oamenii își complică existența, iar umbrele descrise de țesătură și îmbinările faldurilor de material descriau temerile și „găurile negre” ale imaginației noastre.

Privind retrospectiv, demonstrația a fost într-atât de convingătoare încât rostirea cuvântului „complicat” încă îmi recom-pune în minte imaginea aceluia nod epic, atât de veridic încât aproape că-ți venea să întinzi mâna prin pânza expusă pe perete... și să „deznosi” dintr-o mișcare toate problemele umanității.

TUNURI CULTURALE. Parcă pentru a-mi răzbuna frustrările existențiale rămase de pe urma nodurilor lui Watt, Academia Regală din Londra a decis să găzduiască, până pe 11 decembrie 2009, cea mai mare expoziție personală a sculptorului indian, naturalizat în Marea Britanie, Anish Kapoor. Pe lângă privilegiul de a fi primul artist din istorie care expune în

galeriile principale ale Academiei Regale londoneze în timpul vieții - restul și-au avut creațiile expuse în prestigioasă locație doar post-mortem - Kapoor a primit mână liberă să-și exteriorizeze viziunea artistică. Chiar dacă „viziunea” implică un calup de treizeci de tone de ceară roșie și lipicioasă, amestecată cu vaselină, care se plimbă prin cinci galerii goale, hârșâind arcadele încăperilor și lăsând dăre roșii pe parchetul din lemn de nuc și pe pereții de un alb perfect ai Academiei Regale!

Într-o altă încăpere, unde trenul lui Kapoor nu are „stație”, un individ îmbrăcat în negru îndeplinește un ritual coregrafic elaborat. La ore fixe, un tun adevărat se încarcă până la refuz cu o combinație de ceară, vaselină și vopsea roșie, aceeași

„compoziție“ ca și trenul lui Kapoor. Sub privirile admirativ-dezgustate ale publicului, cleiul de culoare roșie descrie, cu zgomot asurzitor, o parabolă tot pe pereții imaculat de albi ai Academiei Regale. Chiar dacă n-am putut să „deznod“ creațiile lui Alison Watt, mă simt pe deplin răzbnută de această demonstrație de violență artistică, amestecată - susțin experții - cu ceva teorii freudiene. „Într-adevăr, estetica lui Kapoor implică un act de violență asupra galeriei“, afirmă Adrian Locke, curatorul expoziției, „dar să nu uităm că el nu este un creator de bijuterii, ci un artist care își exteriorizează trăirile către public, ca pe o scenă“.

Un lucru este sigur. Expoziția lui Kapoor nu este atât o expoziție, cât un show cultural suprarealist care va lăsa urme nu doar pe parchetul galeriei, ci mai ales în mințile celor care au asistat la el. Spre ieșire, roșul cleios se topește în... galben. Un disc din fibră de sticlă, cu diametrul de șase metri, pare că a săpat un crater în perete. Acoperit cu 12 straturi de vopsea galbenă, discul seamănă cu o farfurie zburătoare în relief, un OZN purtând o „etichetă de designer“.

BRÂNCUȘI SUPRAREALIST. Cu ceara roșie și sticla galbenă încă imprimată pe retină, sculptura semnată Kapoor care se află chiar în curtea Academiei Regale pare cuminte, chiar prea cuminte. Sferele din oțel inoxidabil, lipite sub forma unui ciorchine metalic, seamănă izbitor cu bulele eliberate de o sticlă de șampanie. Spre deosebire de scena cu tunul, însă, aici zgomotul cu care este destupată sticla lipsește. Ziarul britanic „The Telegraph“ compara creația din curtea Academiei cu o variantă animată a Coloanei Infinitului, a lui Brâncuși. Una care reflectă în suprafața ei metalică toate clădirile și chipurile oamenilor din jur. Ceea ce rămâne pe retină și în memorie este, însă, ceara roșie. Salvele de tun sunt doar o altă formă de a deznoda nodul lui Watt, un alt fel de eliberare artistică a unei lumi complicate. După ce 20 de tone de ceară roșie se vor fi impregnat în podelele și pereții Academiei Regale, înclin să-i dau dreptate englezoaicei care, la intrarea în stația de metrou de la Picadilly Circus, comenta prozaic către soțul ei: „Oare cât îi va costa, dragă, să curețe toată mizeria aia roșie de pe pereți?“ **F**

Poveste de Crăciun în China

Petrece-ți iarna în Oz!

Dacă ai lăsat cadourile de Crăciun pe ultima clipă... dă o fugă la Londra și fă-ți cumpărăturile în „Orașul de Smarald“ de la Harrods! Cu ocazia aniversării a 70 de ani de la lansarea celui mai iubit film pentru copii – „Vrăjitorul din Oz“ - magazinul londonez Harrods s-a transformat în „casă“ lui Dorothy și a prietenilor ei! Încă de la intrarea în magazin, te întâmpină doi pantofi roșii strălucitori (care aparțin „Vrăjitoarei celei rele din Est“, din poveste), de mărimea unui autobuz Double-Decker. Mai mult, condurii lasă impresia că „pose-soarea“ lor se află captivă în magazin! Pe lângă gențile Hermès și costumele Armani

care se vând în saloane cu vitralii și statui egiptene, la Harrods poți să găsești acum și mici cadouri „de poveste“, precum pantofii lui Dorothy (în trei culori diferite!).

– Diana-Florina Cosmin

Crezi că Strauss nu mai are taine față de tine? Atunci nu l-ai ascultat pe scena din Guangzhou.

De Diana-Florina Cosmin

La Royal Albert Hall, publicul cântă împreună cu artiștii și cu vedetele TV la concertul de Crăciun

Orchestra europeană Johann Strauss concertează, de Crăciun, pe scena din Guangzhou, China

Dacă spiritul muzical vienez ar putea fi surprins într-o singură melodie sau descris dintr-un singur gest, melodia ar fi cu siguranță interpretată de Orchestra Europeană Johann Strauss iar mișcarea ar fi... o piruetă a baletului cu același nume. Numărându-se printre cele mai active ansambluri muzicale europene, orchestra fondată de André Rieu reunește muziceni de cea mai înaltă ținută, atât pe partea orchestrală, cât și pe cea vocală și de balet. Oricât de fermecător ar fi spectacolul de Crăciun de pe scena Operei din Viena, coreografiile construite pe muzica lui Strauss se văd, însă, într-o altă lumină pe scena sălii de concerte Xinghai, din Guangzhou, China.

Muzicienii vienezi pornesc de la ideea că muzica a fost creată pentru a acompania dansul, așa că așteaptă-te la coregrafii pline de simbolism, executate de balerini și dansatori în costume colorate.

GLOBALIZARE MUZICALĂ. Cât despre locație, sala de concerte Xinghai are o acustică ireproșabilă, scaunele fiind dispuse într-un așa-numit „câmp muzical“. Acesta face ca acuratețea sunetului să fie la fel de bună în oricare dintre cele 1.500 de locuri ale sălii.

Din câte se pare, Crăciunul lui 2009 va sta sub semnul schimburilor muzicale inedite și al globalizării culturale. Pe 23

decembrie, orchestra Johann Strauss va concerta pe scena din Guangzhou, exact când muzicienii chinezi se vor afla... taman în Noua Zeelandă, pentru o reprezentație unică a „Cantatei Râului Galben“, pe scena TelstraClear Pacific din Auckland. Celebra cantată este prima bucată muzicală chineză din istorie care a integrat melodii tradiționale chinezești într-o structură asemănătoare operei occidentale. Plină de dramatism și presărată cu arii, coruri și povești narate, bucată muzicală va fi prezentată pe scena neozelandeză la aniversarea a exact 70 de ani de la lansare.

Chiar dacă Auckland și Guangzhou sunt destinații de Crăciun relativ exotice, un spirit clasic va aprecia întotdeauna concertul emblematic de la Royal Albert Hall, din Londra. Ca să țină piept concurenței internaționale, britanicii au pregătit un spectacol de Crăciun după o rețetă de marketing imbatabilă. Ingredientele: colinde clasice, orchestră britanică prestigioasă și, în rolul interpreților, actori din seriile TV britanice.

Biletul costă aproape 20 de lire, dar atmosfera merită fiecare bănuț. La fel ca în fiecare an, în finalul concertului toată sala se ridică în picioare, cântând „The Twelve Days of Christmas“ împreună cu soliștii și dansând pe ritmul muzicii. Adevărat spirit al Crăciunului! **F**

Hey Jude! Ce zici de o cafea la Brown's?

Până pe 24 ianuarie, Regina Victoria și Prințul Albert, Winston Churchill sau surorile Bronte au căpătat patru noi vecini mai... nonconformiști, pe numele lor John, Paul, Ringo și George. National Portrait Gallery din Londra, locul în care se află expuse portretele celor mai mari personalități ale Marii Britanii, găzduiește o expoziție inedită, cu 150 de fotografii ale celor patru **Beatles** care nu au fost niciodată prezentate publicului. Iar dacă după vizitarea expoziției ai

chef să vezi și cum arăta Londra... înainte de Beatles, ia metroul din fața galeriei până la Picadilly Circus iar de acolo schimbă, pe linia Jubilee, până la Green Park.

Pe o străduță tipic londoneză – Albemarle - cu case din cărămidă roșie și garduri din fier forjat, poți să iei ceaiul în cel mai vechi hotel din Londra: Brown's. Ceainăria de la parter a fost premiată, în 2009, cu echivalentul „medaliei de aur“ la ceaiuri, la nivel mondial. În încăperile simple și elegante, cu mobilă din lemn de nuc și fotolii comode, și-a fumat cândva trabucul Churchill însuși, precum și frații Roosevelt sau Alexander Graham Bell. Acesta din urmă a dat și primul telefon din istoria Marii Britanii chiar din ceainăria cu miros de scorțișoară din cartierul Mayfair. – Diana-Florina Cosmin